

Kaakkois-Suomi

kirjaamo@lvm.fi
joel.karjalainen@lvm.fi

Viite: Lausuntopyyntö 16.8.2016 LVM/1437/08/2016

KAAKKOIS-SUOMEN ELY-KESKUKSEN LAUSUNTO VUODEN 2017 OSTO- JA VELVOITELIIKENTEESTÄ

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt ELY-keskukselta lausuntoa VR:n raideliikenteen yksinoikeuden vastineeksi hoitamasta velvoiteliikenteestä ja ministeriön VR:ltä hankkimasta ostoliikenteestä.

ELY-keskuksen tavoitteena on edistää arjen kestäväää liikkumista, johon oleellisena osana kuuluvat etenkin työssäkäynti- ja opiskelijamatkat. Junaliikenteen matka-aika suhteessa linja-autoliikenteeseen on merkittävästi vähäisempi ja se pystyy tarjoamaan kilpailukykyisen matkustusvaihtoehdon myös yksityisautoilulle erityisesti Kotka-Kouvola ja Kouvola-Lahti -väleillä.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan **Kotka-Kouvola** -välin liikenne tulisi nähdä vahvemmin Kymenlaakson kahden kaupunkikeskuksen välisenä ja erillisenä alueen toimintaedellytyksiä tukevana ja palvelevana liikenteenä, vaikka sujuvista jatkoyhteyksistä Kymenlaaksosta etenkin Lahden ja Helsingin suuntaan on huolehdittava. Suurin matkustajamäärä ja matkustuspotentiaali on Kotkan ja Kouvolan välisessä työ- ja opiskelumatkaliikenteessä, jonka pohjalta junaliikenteen aikataulurakennetta tulisi pääosin tarkastella.

Junaliikenteen matka-aika on erittäin kilpailukykyinen, mutta nykyinen aikataulurakenne ei suosi työssäkäyntiaikoja. Bussiliikenteen matka-ajat työssäkäyntiaikoina ovat pitkät, koska linjat kiertävät koulujen ja oppilaitosten kautta. Lisäksi työmatkoilla aikataulurakenne ei vastaa palvelutasotavoitteita. Nykyisellä kalustolla Kotka-Kouvola -junaliikenne olisi esimerkiksi aikataulutettavissa matka-ajan huomioiden siten, että se voisi palvella liikennettä Kotkan suuntaan klo 7:ksi ja klo 9:ksi sekä Kouvolan suuntaan klo 8:ksi. Keskipäivällä välillä olisi asiointia ja työasiamatkoja palvelevaa liikennettä, iltapäivällä työmatka- ja opiskeluliikenteen paluuvuorot (Kotka klo 15/17 jälk. ja Kouvola klo 16 jälk.) ja illalla jatkoyhteyksiä palvelevia vuoroja Kouvolaan saapuvilta ja Kouvolaan lähteville kaukojunille.

Junaliikenteen rooli Kotkan ja Kouvolan välisen henkilöliikenteen hoitamisessa on keskeinen. Bussiliikenteellä ei voida voimakkaallakaan tarjonnan lisäämisellä tai hintojen alentamisella tarjota henkilöautolle tosiasiallisesti kilpailukykyistä vaihtoehtoa, koska erityisesti työmatkaliikenteessä matka-ajan merkitys kulkutavan valinnassa on keskeinen. Yhteysväleillä olemassa

olevan joukkoliikenteen tehokas hyväksikäyttö edellyttäisi joustavaa lippujärjestelmää, jossa matkustajan käytössä olisi välineestä riippumaton lipputuote. Tällä hetkellä juna- ja bussiliikenne edellyttävät eri lipputuotteita. Siirtymäkauden päättyessä tosin bussiliikenteen sisällä on nähtävissä PSA-liikenteen ja markkinaehtoisien liikenteen osalta lipputuotteiden eriytymistä. Jatkossa tähän olisi saatava ratkaisu, jollaista myös liikennekaari tavoittelee.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksella on tekeillä *Vt 15 Kotka-Kouvola Palvelutasolähtöinen kehityskäytäväselvitys*, jossa Kotka-Kouvola -yhteysvälin liikennettä tarkastellaan kokonaisvaltaisesti. Joukkoliikenteen osalta pohdinnassa ja arvioitavana ovat muun muassa uudenlaiset matkaketjuratkaisut, joiden kautta esimerkiksi linja- ja henkilöautoliikennettä nopeampi junaliikenne olisi paremmin saavutettavissa ja useammalle houkutteleva matkustusvaihtoehto aamun ja iltapäivän ruuhka-aikoina. Kokonaisuudessaan eri joukkoliikennepalvelut on nivottava tiukemmin samaan palvelupakettiin. Valmistuvassa selvityksessä yhteysvälin maantieyhteydelle Vt 15 kehittämistarpeet ovat jo nykytilassa merkittävät ja junaliikenteen tarjonnan heikentäminen johtaisi henkilöauton käytön edelleen lisääntymiseen ja liikenneolosuhteiden heikentymiseen valtatiellä 15. Henkilöautoliikenteen merkittävä vähentäminen ja yhteysvälinjoukkoliikenteen lisääminen edellyttäisi nyt kaa-vaillon junaliikenteen supistamisen sijasta junaliikenteen tarjonnan ja aikataulurakenteen kokonaisvaltaista uudelleen arviointia siten, että otetaan huomioon erityisesti työmatkaliikenteen tarpeet ja jatkoyhteyksien toimivuus sekä Kotkan että erityisesti Kouvolan päässä.

Kouvolasta työmatka- ja opiskelijaliikenteen yhteydet Lahden ja Helsingin suuntaan toteutuvat pitkälti VR:n markkinaehtoisien liikenteen myötävaikutuksella ja tarjonta on ollutkin verrattain hyvä. Sitä vastoin välttämättömät aamun perusyhteydet Lahdesta Kouvolaan eivät ole toteutuneet markkinaehtoisesti. Lahden suunnasta tuleva aamun ensimmäinen työmatka- ja opiskeluliikenne on palvellut myös litistä/Kausalasta Kouvolaan tulevia matkustajia. Iltapäivän (klo 16 jälk.) vastaava paluuvuoro on muodostanut aamuvuoron kanssa hyvän ja toimivan palvelukokonaisuuden. Junaliikenteen tarjonta ja selvästi nopeampi matka-aika Lahti-Kouvola- välillä suhteessa linja-autoliikenteeseen on vuosien saatossa vaikuttanut bussiliikenteen tarjontaan vähentävästi. Junayhteyksien vähentyminen loisi tuskin enää suuremmin merkittävää joukkoliikennekysyntää vaan matkustus siirtyisi paljolti henkilöautoihin.

Lupapäällikkö

Jussi Kailasto

Joukkoliikennevastaava

Ulla Marjamaa